

Tines de Cal Sastret

Olvan

Ubicació

Comarca: Berguedà
Emplaçament Al sud de la casa de Cal Sastret, situada a tocar d'uns coberts i a l'extrem de la codina

Coordenades:

Latitud: 42.057760779768
Longitud: 1.9016720013218
UTM Est (X): 409121
UTM Nord (Y): 4656773

Classificació

Número de fitxa 08144 - 194
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Popular
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Terra i vegetació cobreix part de les estructures.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08143A004000220000BB
Fitxes associades:
[Cal Sastret](#)
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: ds., 13/03/2021 - 17:00
Autoria de la darrera revisió: Sara Simon Vilardaga
Data de la darrera revisió: ds., 13/03/2021 - 20:00

Descripció

La casa de Cal Sastret es troba bastida damunt una codina a pocs metres al sud de la qual s'hi conserven les restes de dues tines de vi; situades una al costat de l'altra, tot compartint follador. Al pla de la roca hi ha les estructures negatives excavades corresponents al follador i les dues tines, avui totes reomplertes de terra i vegetació. El follador, on s'aixafava el raïm, es correspon amb una cavitat de plana circular de 1,03 m de diàmetre i de profunditat no calculada, generalment de poca fondària. Aquest es troba situat més o menys centrat entre les dues tines i a pocs centímetres d'ambdues; degué ser emprat per ambdues tines.

Pel que fa a les tines, totes dues són de planta circular, la més gran té un diàmetre de 1,80 m i es calcula que la seva capacitat total és de 2.600 litres, i pel que fa a la tina del costat més nord, té un diàmetre de 1,35 m i una capacitat total relativa de 1.950 litres (COROMINAS, R.; COROMINAS, J.: 2017, pàg. 224-225).

A l'extrem est de la roca, al tall que conforma la mateixa codina, s'hi pot observar la part corresponent al rebaix on trobem els forats de cadascuna de les boixes respectivament; en el cas de la tina més gran, amb la cubeta de decantació. En el mateix pany de roca hi ha altres encaixos i una filera de rebaixos picats a la roca, a manera de graonat erosionat pel pas del temps.

Observacions:

Segons els germans Corominas (COROMINAS, R.; COROMINAS, J.: 2017), referenciats en la bibliografia, es tracta d'una tina medieval; les referències i detalls de mesures han estat obtingudes a través de la mateixa font bibliogràfica.

Autoria de les imatges: Sara Simon, 2021.

Història

Els germans Ramon i Jaume Corominas Camps (COROMINAS, R.; COROMINAS, J.: 2017, pàg.164) exposen que, aquest tipus de vestigis de tines excavades a la roca, es localitzen en una franja geològica de territori molt específica, on trobem un tipus de codines fàcils de buidar i impermeables; de la zona objecte del seu àmbit d'estudi, concretament es situen en una franja que s'estén pel Baix Berguedà fins Navàs, al Bages, i Navès al Solsonès. El tipus de tina de Cal Sastret correspon a les tines amb follador, formades per dos dipòsits circulars a tocar i comunicats; es consideren els tipus més antics d'establiments vinícoles d'aquesta tipologia de tines excavades a la roca. Tot i que la cronologia és incerta, consideren que podria tractar-se d'estructures d'època medieval. Segons apunten, podrien tenir els seus orígens a la baixa edat mitjana, quan també es podria haver generalitzat el seu ús, i fins als segles XV o XVI, període en que es comencen a substituir per tines amb brescat, sense follador. En aquest sentit, en època moderna, del segle XVI al XVIII, es generalitzarien les tines sense follador, les qual en el darrer període l'interior era cobert amb els coneguts cairons ceràmics amb acabat vidriat.

Bibliografia

-COROMINAS I CAMP, R. i COROMINAS I CAMP, J. (2017): Premses, tines i trulls medievals al Berguedà, nord del Bages i part del Solsonès. Antics testimonis de com es feia el vi a l'edat mitjana. Berga i Manresa: Àmbit de Recerques del Berguedà i Centre d'Estudis del Bages.

